

Nr 287.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående krigstidstillägg under år 1918 åt biskopen i Luleå stift O. Bergqvist; given Stockholms slott den 22 mars 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att biskopen i Luleå stift O. Bergqvist, vilkens avlöningsförmåner utgå av biskopslöneregleringsfonden, må för år 1918 å samma förmåner uppbära krigstidstillägg från nämnda fond enligt enahanda grunder, som skulle gällt, om hans avlöningsförmåner bestritts av statsmedel.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städe välbevågen.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 mars 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Krigstidstill-
lägg under år
1918 åt bi-
skopen i Lu-
leå stift O.
Bergqvist.

I skrivelse den 25 januari 1918 har biskopen i Luleå stift O. Bergqvist gjort framställning hos Kungl. Maj:t om beredande av krigstidstilllägg för år 1918 å de till honom från biskopslöneregleringsfonden utgående avlöningsförmåner samt därvid anført:

I proposition till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t gjort hemställan om anslag för beredande av krigstidstilllägg enligt angivna grunder för år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning blivit av Konung och riksdag till siffran bestämd eller eljest utgår efter av riksdagen prövade grunder. Ifrågavarande krigstidstilllägg beräknas endast å avlöningsförmåner, som utgå av statsmedel.

Såsom biskop i Luleå stift är jag med statens befattningshavare likställd därutinnan, att mina avlöningsförmåner blivit av Konung och riksdag till siffran bestämda. Då emellertid dessa förmåner, vilka utgöras av dels lön 12,000 kronor, dels hyres-

ersättning 2,000 kronor, ej utgå av statsmedel utan ur biskoplöneregleringsfonden, lär jag icke efter de i förenämnda proposition föreslagna bestämmelser kunna komma i åtnjutande av något krigstidstillägg. Detsamma blir visserligen fallet även med övriga biskopar i riket, men de intaga i avlöningshänseende en helt annan ställning än jag. Deras lön utgår nämligen i dess helhet eller i varje fall till största delen efter markegångspris och stiger sålunda med den höjda markegången, under det min avlöning är till beloppet konstant. På detta sätt kommer jag i en ren undantagsställning, där jag varken med statstjänarna får åtnjuta förmånen av krigstidstillägg eller med biskoparna förmånen av höjd markegångslösen.

Det torde icke finnas någon anledning, varför jag skulle ställas i en ogynnsam undantagsställning i avlöningshänseende, och detta så mycket mindre som tjänstgöringen i Luleå stift är arbetsam och förenad med ganska dryga resekostnader samt levnadskostnaderna i orten äro särdeles höga. Jag har därför ansett fog förefinnas att genom hänvändelse till Kungl. Maj:t söka åt mig utverka liknande förmån som det åt befattningshavare i statens tjänst föreslagna krigstidstillägget.

Sådant krigstidstillägg torde, därest det ej kan beredas på annat sätt, kunna tillerkännas mig ur biskoparnas lönerregleringsfond och böra utgå med enahanda belopp, som krigstidstillägget åt befattningshavare i statens tjänst, vilka äro i avlöningsförmåner med mig likställda.

Med hänvisning till vad jag sålunda anfört, får jag hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga åtgärder, som kunna leda därtill, att krigstidstillägg för år 1918 beredes mig ur biskoplöneregleringsfonden eller annorledes till enahanda belopp, som jag bort erhålla, om mina avlöningsförmåner utgått av statsmedel.

På grund av remiss har statskontoret den 9 februari 1918 avgivit utlåtande i ärendet och därvid uttalat sig på följande sätt.

Enligt nådigt beslut den 23 oktober 1903 utgår från biskoplöneregleringsfonden för avlöning av biskop i Luleå stift 14,000 kronor, därav 12,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom hyresersättning.

De biskopen i nämnda stift tillkommande avlöningsförmånerna äro sålunda till siffran bestämda och skilja sig i detta avseende från övriga biskopars i riket, för vilka lönen i dess helhet eller till större eller mindre del utgår efter markegångspris, varjämte på lönen belopp även andra förhållanden, såsom avgifter för upplåtna arrenden och dylikt, kunna öva inverkan.

Av de uppgifter, som statskontoret från övriga biskopar inhämtat rörande deras avlöningsförhållanden, synes det uppenbart, att sökanden i avlöningshänseende intager en i jämförelse med dessa ogynnsam ställning.

Med hänsyn till beskaffenheten av sökandens avlöningsförmåner saknas därför, enligt statskontorets förmenande, icke skäl för vidtagande av åtgärder, ägnade att under nuvarande dyrtid bereda honom ett tillägg till hans avlöning och i någon mån minska den skillnad, som i avlöningshänseende för närvarande är tillännandes mellan honom och övriga stiftschefer i riket.

Statskontoret finner sig under sådana förhållanden kunna tillstyrka vidtagande av åtgärd på det att sökanden må komma i åtnjutande av krigstidstillägg i enlighet med de grunder, som må kunna varda av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställda för sådant tillägg under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst, och torde det krigstidstillägg, vartill sökanden kan bliva berättigad, få anvisas till utgående från biskoplöneregleringsfonden.

Jag har uti ifrågavarande ärende ansett mig böra inhämta yttrande av de sakkunniga, som, på grund av Kungl. Maj:ts den 22 januari 1918 lämnade bemyndigande, den 24 i samma månad av mig tillkallats för att inom ecklesiastikdepartementet biträda vid utredning av frågan om krigstidstillägg och krigstidshjälp åt prästerskapet i pastorat, där lönerereglering, fastställd på grund av lagen den 9 december 1910, vunnit tillämpning. De sakkunniga — vilka utgjorts av ledamoten av riksdagens första kammare friherre J. G. Beck-Friis, ledamöterna av riksdagens andra kammare, komministern H. M. Hallén och gruvarbetaren M. V. Holmström, hovrättsrådet i Göta hovrätt F. W. Linder samt ledamoten av riksdagens andra kammare D. Persson — hava därvid uttalat, att de med hänsyn till att ifrågavarande biskops avlöning utginge med ett till siffran bestämt belopp funne det fullt berättigat, att han för år 1918 komme i åtnjutande av krigstidstillägg efter samma grunder som statens befattningshavare samt att det syntes de sakkunniga lämpligt, att det krigstidstillägg, som kunde tillkomma Bergqvist, bestredes ur biskopslönereregleringsfonden, vilken enligt inhämtade upplysningar härtill lämnade tillgång.

Departements-
chefen.

Biskop Bergqvist åtnjuter, såsom förut framhållits, i motsats mot övriga biskopar hela sin avlöning med till siffran fixerade kontanta belopp, och har värdet av hans löneförmåner följaktligen undergått samma reduktion som för de statens egna befattningshavare, vilka erhållit krigstidstillägg för så väl år 1917 som år 1918. Under sådana förhållanden synes rättvisan kräva, att Bergqvists anhållan att för innevarande år erhålla krigstidstillägg vinner statsmakternas bifall. Då hans avlöningsförmåner enligt beslut av 1903 års riksdag, meddelat i samband med beslut om bildande av Luleå stift, bestridas av biskopslönereregleringsfonden, torde jämväl ifrågavarande tillägg, som bör utgå enligt samma grunder, som skulle gälla, om hans avlöningsförmåner bestritts av statsmedel, på sätt statskontoret och förenämnda sakkunniga föreslagit, böra bestridas från nämnda fond. Enligt vad rörande fondens ställning upplyses i ett av kammarkollegium och statskontoret i annat ärende den 30 augusti 1917 avgivet utlåtande, läser fonden utan svårighet medgiva utgående av de för nu ifrågavarande ändamål erforderliga medel.

Jag hemställer fördenskull, att Eders Kungl. Maj:t behagade föreslå riksdagen medgiva,

att biskopen i Luleå stift O. Bergqvist, vilkens avlöningsförmåner utgå av biskopslönereregleringsfonden, må för år 1918 å samma förmåner uppbara krigstids-

tillägg från nämnda fond enligt enahanda grunder, som skulle gällt, om hans avlöningsförmåner bestritts av statsmedel.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gustaf Florén.